No. 1612 1852.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 13 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 Augustus.

De dagbladen beleven op dit oogenblik het lastigst gedeelte van het jaar. Het wordt moeijelijk eene Courant te vullen, als de politiek met vakantie is. En dewijl sinds het jaar 1848 den Staten haast geen oogenblik van verpozing is gegeven, zoo zal men ligtelijk beseffen, dat gansch Europa van de rust, die ons geleend wordt, gebruik maakt om de politiek gevangen te zetten achter de grendels der geslotene bureaux, en de koningen, de ministers en de staatsligchamen uit de steden te drijven naar het land of naar de badplaatsen. Er blijven alzoo voor de dagbladen buiten de rubriek der reizen van vorsten en ministers, die zich tegenwoordig ook laten huldigen als prinsen, en alzoo nog al eenige bladvulling aan de behoeftige courantenwereld verschaffen, niets te melden overig, dan de rubriek der ongelukken en der gedrochten, die de zedelijke of physieke wereld al of niet oplevert, maar die men desniettemin, zij het dan ook in den vorm van een *canard*, aan de leesgierige menigte altijd met den grootst mogelijken ernst voorzet.

Men begrijpt hoe op zulk een tijdstip de *Morning-Chronicle* zich heeft verdienstelijk gemaakt met een verhaal te geven van een traktaat, dat tusschen de noordsche Mogendheden tegen het toekomstig erfelijk keizerrijk zou zijn gesloten. Dat was een kluifjen, waarop de dagbladen van gansch Europa zijn neergevallen als uitgehongerden, en waarom zij reeds sinds drie weken onverpoosd strijd voeren, en reeds bij voorraad eene vertooning geven van den kamp, die zoo het traktaat werkelijk bestond, niet op het papier zou blijven, maar van de politieke tinnegieters spoedig zou overgaan op de legermagten, van de pennelikkers op de bajonettendragers.

Wat ons betreft, gaarne betuigen wij der *Morning-Chronicle* eenige dankbaarheid. Niet omdat wij zoo geheel om stof verlegen zijn. Zoo wij een strijd verlangden, die de loopende politieke vakantie zou aanvullen, de *Nederlander* biedt ons sinds verscheidene weken daartoe de door ons steeds versmade gelegenheid. Zijne gramschap, die hem, een kwaadaardig keffertje niet ongelijk, ons op de hielen doet volgen en nablaffen, verblindt hem te zeer en maakt hem te blijkbaar onbillijk en onregtvaardig, dan dat het noodig zijn kan, er een woord aan te verspillen. Wij wachten den tijd af, dat hij tot bedaren komt, en voor rede vatbaar zal zijn; tenzij hij geheel mogt afdalen tot de polemiek der *Fakkels* en der *Kerkbode's*, die ons nooit een antwoord waard zijn, in welk geval wij hem het veld geheel en al vrij laten zullen. — Genoeg om te doen zien, dat de gelegenheid tot een strijd, zoo wij hem begeerden, ons niet ontbreekt. Indien wij derhalve der *Morning-Chronicle* eenigen dank schuldig willen zijn, dan is het omdat zijn verhaal van het traktaat der Noordsche Mogendheden, door den strijd der dagbladen, heeft aanleiding gegeven, om de groote Staten van Europa te vertoonen in hun karakter.

De Engelschen, die de Franschen, omdat zij ze vreezen, niet weinig haten, hebben het verhaal gretig opgenomen en verspreid als lieden, die de behoefte gevoelen om op den akker van het Vasteland kwaad zaad tusschen het Noorden en het Zuiden te strooijen. De vrees der Engelschen voor eene Fransche *invasie*, zoo als zij die noemen, is niet geheel ongegrond. Geen beter middel om te verhinderen dat de Franschen ooit overgaan tot de proef van een togt naar Engeland, dan het wantrouwen van Frankrijk jegens de Noordsche Mogendheden. Dat wantrouwen te voeden, om te kunnen komen tot een breuk tusschen Frankrijk en het Noorden en tot een traktaat van vriendschap tusschen Frankrijk en Engeland; dat is de taak der Engelschen, die zij ijverig hebben betracht, te ijverig zelfs, ter gelegenheid van het nieuws der *Morning-Chronicle*. De Engelschen waren in hunne rol, zij speelden op berekening.

De Franschen integendeel, opvliegend van aard en prikkelbaar omtrent hun nationaal eergevoel, vergaten alle berekening, liepen met een dol hoofd op het net aan, dat de Engelschen hun wenschen te spannen, en verklaarden, zoo de drie Mogendheden het durfden bestaan, om Frankrijk te beletten dien vorm van regering met die benaming aan te nemen, dien het zelf zou verkiezen, dat dan alle partijen zich zouden scharen om den diktator, om gansch het vaste land te trotseren en des noods te beoorlogen. 't Was dapper gesproken; maar niet zeer behendig. Frankrijks vijand is niet in het verre Noorden, maar in het nabijzijnde Westen, aan gene zijde van het Kanaal te vinden.

De Pruissen, die levendige sympathiën voeden voor Engeland, grooten afgunst wijden aan Oostenrijk, en niet zonder vrees zijn voor Frankrijk, de Pruissen vergenoegden zich met de eenvoudige, voor niemand beleedigende verklaring, dat men te Berlijn van zulk een traktaat geen kennis droeg; 't was koud, en juist zoo veel, niets meer of minder, dan noodig was.

De Oostenrijkers gingen verder. Zij wantrouwen met alle reden Pruissen, verfoeijen met alle regt Engeland, en vleijen Frankrijk, dat hun natuurlijke bondgenoot moest zijn, om hen te steunen tegen de voortdringende Russen aan den Donau, en de hen in Duitschland bestokende Pruissen. Zij bleven niet staan bij de verklaring dat het traktaat niet bestond, maar verzekerden zelfs dat het niet kon bestaan, omdat Oostenrijk met Frankrijk zeer bevriend is, en niets liever kan wenschen dan met Frankrijk bevriend te blijven. Zij zeiden te veel en verraadden daardoor hunne weifelende politiek tusschen de vorderingen van het Noorden, en hunne behoefte aan steun in het Zuiden.

Rusland eindelijk was ook in zijne rol. Daar spreekt men niet; men handelt of zwijgt. Dewijl de tijd van handelen niet daar is, drapeert de kolossus van het Noorden zich in de stilzwijgendheid, als in een ontzag inboezemend kleed. Het duidt de Mogendheid aan, die buiten de stormen van Europa staat, en niets heeft te vreezen, maar alles kan winnen, als zijne half beschaafde legermagten uit het Noorden naar het Zuiden afzakken, om het zwaard van den Meester tusschen de twistende rijken te werpen.

Ziedaar de vertooning, waartoe het verhaal van de *Morning-Chronicle* heeft aanleiding gegeven. Zij is gewigtig genoeg, om ze niet ongemerkt te laten voorbij gaan, dewijl zij eene trouwe afspiegeling geeft van de belangen, die Europa verdeelen, doen spreken of zwijgen, doen handelen of rusten.

Wat nu eigenlijk het traktaat betreft, dat de *Morning Chronicle* buiten allen twijfel verzekert te bestaan; uit al het over en weer geschrevene is het duidelijk, dat wij goed hebben geraden toen wij zeiden: dat het besproken traktaat meer blijk gaf van hetgene werd gewenscht, dan van hetgene bestond. Inderdaad het schijnt zeker dat het niet bestaat, nooit bestaan heeft. Wel moeten de Noordsche Mogendheden bij de jongste reizen des keizers aller Russen door Duitschland in den zin van het traktaat onderling hebben gesproken. Maar tusschen het houden van gesprekken en het sluiten van traktaten is een groote afstand, die de Engelschen schijnt te hebben verdroten. Zij zijn er dus op uit geweest dien afstand te vullen, en daarom hebben zij van losse gesprekken, die haar aangenaam en dienstig waren, toen zij niet tot een besluit kwamen, op hunne eigene hand een traktaat gemaakt, dat zij op rekening van de Noordsche Mogendheden hebben gesteld. Het protest is spoedig gevolgd, zonder dat iemand daarvan eenig voordeel heeft gehad, dan de dagbladen, die er drie weken op hebben geleefd. Ook ons heeft het de gelegenheid gegeven, om buiten een vorig artikel, ook nog dit aan onze lezers aan te bieden, dat zij, wij vertrouwen zulks, met hunne gewone welwillendheid voor lief zullen willen aannemen.

Bij het stuk van *Unitas*, gisteren door ons medegedeeld, voegt de *Nederlander* zijne goedkeuring aan het drietal wenken hem door »eene geachte hand" bezorgd. Deze wenken, waarvan vooral de laatste de aandacht verdient, luiden als volgt:

»1°. Het *algemeen Christelijk onderwijs*, dat de Commissie voorstaat, is een *onding*.

»2°. Omdat zij dit zelve in moet zien, zullen hare Scholen bij de toepassing blijken te zijn *Protestantsche* Scholen en dus eene ongeoorloofde *duperie* der door haar berigt misleide Roomsch-Catholijke ouders, wier kinderen tot proselyten worden gemaakt. Deze oneerlijke handelwijze is der *Tuënda's* onwaardig.

»3°. Het is onvoorzigtig van de *Tuënda's*, die vroeger al de Protestantsche rigtingen in den strijd tegen Rome vereenigden, thans *de Groningsche rigting* bepaaldelijk te adopteeren en dus, door vervreemding van de andere rigtingen, hare kracht tegenover Rome te verzwakken.

»Het zal den opmerkzamen lezer niet ontgaan, dat de *circulaire* veel inpalmt, vooral betrekkelijk die organisatie, wat het *Berigt* beloofde. Eene analyse van dit verschil is belangrijk.

»De Commissie stelt zeer weinig vertrouwen op de memorie der lezers van beide stukken."

Wat is de reden, dat de kerkelijke geschiedenis zoo vele voorbeelden van zelfkwellingen, van verminkingen, ja, van zelfkruisigingen oplevert? — Men beproeve eens deze vraag te doen aan een kind in den Zondagschen Katechismus, en ik sta er u borg voor, dat zijn eenvoudig antwoord zal zijn: omdat zij, die zich dergelijke zelfkwellingen, verminkingen (?) en zelfkruisigingen aandeden, en nog aandoen, doordrongen zijn van de leer van Jesus Christus hun' gekruisigden Meester, die gezegd heeft: *die Mijn leerling wil zijn, verloochene zich zelven, neme zijn kruis op en volge Mij*, want *de leerling is niet beter dan de Meester*.

Hoe verwonderd ziet men dan niet op, wanneer men een man, die voor een geleerde, voor een' schrijver wil doorgaan, zich zelven deze zelfde vraag hoort doen, en daarop onmiddellijk zich zelven antwoordt: »omdat een woedend fanatismus het eenvoudige geloof had vervangen!" Een fanatismus, en nog wel een woedend fanatismus had het eenvoudige geloof vervangen! Die dwaze menschen, die toch wisten, dat het, om zalig te worden, voldoende is, dood eenvoudig weg te zeggen: *ik geloof!* kwelden zich zelven, kruisigden zich zelven, en meenden dan nog gelijk b. v. een H. Hieronimus den bazuin des jongsten gerigts te hooren en de stemme: Komt ten oordeel!

De heer Dr. N. B. Donkersloot te Amerongen, die alhoewel met het prijselijke doel om de Wurtembergsche ongelukkigen te ondersteunen, in een werkje met den verheven en diepzinnigen titel: *gevoel en wil als factoren van het schoone en goede* (Schoonhoven, bij S. P. van Nooten 1852), onder een honderdtal vragen, die hij uit eenen adem beantwoordt, onder anderen ook de bovenstaande doet, Dr. Donkersloot, vergeve het steller dezes, dat hij het niet van zich verkrijgen kan, zulken onzin te lezen en het eenvoudige geloof onzes Goddelijken Verlossers zoodanig te hooren vervalschen. Ik vraag het U, Mijnheer, welk woedend fanatismus bezielde toch den Apostel Paulus, en welk eenvoudig geloof had hij toch verlaten, toen hij tot u, zoowel als tot mij en tot alle Christenen zeide: *ik kruisig mijn ligchaam en breng het onder bedwang*; en wederom: *die J. C. toebehooren hebben hun vleesch gekruisigd met al deszelfs begeerlijkheden?*

Het lust mij niet den heer D. hier verder de nuttigheid, ja zelfs de noodzakelijkheid der uit- en inwendige versterving te betoogen. Geleerde en heilige mannen, waarop de Katholijke Kerk trotsch is, hebben zulks in hunne werken, die ook voor den heer D. ter lezing open liggen, bondig en onwederlegbaar bewezen. Evenmin gevoel ik mij genegen om meer andere vragen aan te roeren, die de heer D. zoo kort af op de belagchelijkste, maar tevens op eene voor die Katholijken, welke toch zeker ook wel menschlievend genoeg zijn geweest op zijn werkje in te teekenen, beleedigende wijze beantwoordt. Mijn doel was eenig en alleen om den heer D. opmerkzaam te maken, dat Z. Ed. zeer kundig kan zijn om over waterzuchtigen en hypocondristen te schrijven, maar geenszins bevoegd is om godsdienstige kwestien, waarvan hij niets weet, te behandelen.

(*Ingezonden.*)

De quæstie over de klassieke schrijvers der oudheid is in Frankrijk een nieuwe phase ingegaan; de verschillende meeningen zijn uitgebragt, alle argumenten zijn wederzijds overwogen; in het kort de zaak schijnt op

weg om spoedig op vredelievende wijze vereffend te worden, dank zij de wijsheid, waarmede de beide partijen hun gevoelen hebben uiteengezet met inachtneming van de gulden spreuk: *in dubiis libertas, in necessariis unitas, in omnibus charitas.*

Ten bewijze hiervan strekt de volgende zinsnede over deze quæstie, voorkomende in de laatste Nota van Mgr. Dupanloup, Bisschop van Orleans, ter wederlegging van een berigt, dat eerdaags eene openbare verklaring van de Bisschoppen betreffende den strijd over het gebruik der klassieke schrijvers in de scholen het licht zou zien. Die zinsnede luidt aldus:

»Al wat gedaan moest worden, is verrigt; al wat van deze zaak bekend is, is voldoende; zij die zich met elkander moesten verstaan, zijn het ééns geworden; zij die eene waarschuwing noodig hadden, hebben die ontvangen; het doet er dus weinig aan toe of anderen er thans nog meer van weten of niet."

De *Staats-Courant* bevat het volgende merkwaardige artikel omtrent de Anglikaansche Kerk:

»In de vorige week zijn naar gewoonte de geestelijken der Anglikaansche kerk in de onderscheiden kerkprovincien zamengekomen om afgevaardigden uit hun midden te kiezen tot bijwoning der kerkvergadering, die bestemd is om met de insgelijks vergaderde prelaten der kerk, over de regeling der kerkelijke aangelegenheden te beraadslagen en te besluiten. Dit is, volgens de aloude inrigting der Anglikaansche kerk, de bestemming en het regt dier vergadering, doch sedert langen tijd heeft zij daaraan niet kunnen beantwoorden: want in den tijd der kerkhervorming in de zestiende eeuw, werd haar door het staatsgezag verboden, tot behandeling van zaken over te gaan anders dan met vergunning der Kroon, en het is nu 135 jaren geleden sedert die vergunning voor het laatst is verleend. Doch met eene zelfs in Engeland schaars geëvenaarde vasthoudendheid aan oude vormen, komen de geestelijken nog steeds op vaste tijden zamen en kiezen vertegenwoordigers tot zamenstelling eener vergadering, die elk weet dat terstond na hare bijeenkomst verdaagd en vervolgens ontbonden zal worden voor dat zij tot behandeling van zaken is overgegaan. In de laatste is echter in de kerkelijke kiezers-kollegien gedurig de wensch geuit, dat aan de gekozen vertegenwoordigers der dienstdoende geestelijkheid weder vergund mogt worden den hun toekomenden invloed op de kerkelijke aangelegenheden werkelijk uit te oefenen; en vooral geschiedde zulks dit jaar bij verscheiden verkiezingen: men weet, om dien wensch aan te dringen, op den tegenwoordigen toestand der Anglikaansche kerk, op hare verdeeldheid en hare behoefte aan menige verbetering, inzonderheid op het gevaar waarmede zij door »het op haar aandringende, ja binnendringende Rome" bedreigd wordt. Vele opregte aanhangers der Anglikaansche kerk zijn vast overtuigd dat zelfbeheer en vrije zamenwerking harer leden het eenige middel is om haar tot nieuw leven en kracht te brengen, gelijk daardoor in de kleinere van de staatskerk afgescheiden Protestantsche kerkgenootschappen in Groot-Brittannie, het kerkelijk leven steeds wakker en krachtig blijft. Deze overtuiging is echter niet algemeen, vooral niet onder de leeken. De eindelooze twisten in den schoot der kerkvergadering oprijzende waren de voorname reden waarom haar sedert meer dan eene eeuw de vergunning tot behandeling van zaken door de Kroon geweigerd werd; en zoodanige twisten zouden, naar men vreest, ook thans, wanneer die vergunning weder verleend werd, op nieuw oprijzen en welligt tot eene scheuring der kerk leiden. Men doet hierbij opmerken dat de Anglikaansche kerk niet gelijkstaat met de afgescheiden kerkgenootschappen, die op eenheid van geloofsbegrippen gebouwd zijn, en geheel door vrijwillige zamenwerking der leden worden in stand gehouden: de Anglikaansche kerk is van oorsprong eene door het staatsgezag bewerkte vereeniging van uiteenloopende denkwijzen, en zij wordt door een naauw verband met den Staat en door milde begiftiging van staatswege, voortdurend geschraagd: in zulk een kerkgenootschap zoude, meent men, eene scheuring veel ligter plaats grijpen en veel bedenkelijker gevolgen, ook voor den Staat, na zich slepen, dan in eenig ander kerkgenootschap: en eene scheuring zoude bezwaarlijk uitblijven, wanneer aan de geestelijken weder vrijgelaten werd de verschillende zienswijzen, die van den aanvang af in de kerk nevens elkander bestaan, tegenover elkander te stellen. Men wijst hierbij op hetgeen thans plaats heeft in de Evangelische kerk van Pruissen, insgelijks eene door staatsgezag bewerkte vereeniging van uiteenloopende begrippen, en waarin het eerste gevolg van het door de nieuwe Pruissische staatsregeling toegezegde zelfbeheer is dat de unie der beide groote Protestantsche geloofsbelijdenissen weder een twistpunt is geworden.

Zoodanige beschouwingen schijnen ook het tegenwoordige tory-kabinet, hetwelk uit warme voorstanders der Anglikaansche kerk bestaat, te weêrhouden van stappen tot verlevendiging van de werkzaamheid der kerkvergadering. Zeker is het althans dat zoodanige stappen ook door lieden die ze het meest zouden toejuichen, voor alsnog van Lord Derby en zijne ambtgenooten niet worden verwacht.

Men leest in het *Journal d'Anvers*:

»Een onzer geabonneerden zendt ons over de ontbindende werking der geheime genootschappen eenige buitengemeen juiste bedenkingen toe, die hij grondt op de konstitutioneele historie in de verschillende Staten in Europa. Wij gelooven dus dat het stuk, hetwelk wij hieronder laten volgen, met eene levendige belangstelling zal gelezen worden door hen, die eenigen prijs stellen op de handhaving der grondwet van ons vaderland.

»Mijnheer de Redacteur.

»De behoudsgezinde pers wijst op dit oogenblik met moed en schranderheid op den gestadigen invloed der geheime genootschappen op het Belgisch gouvernement; en onder gouvernement moet men verstaan zoowel het ligchaam der kiezers als de administratien en de overwegende vergaderingen, want het beheer vormt zich altijd naar het beeld der vergaderingen, die geacht worden de kiezers te vertegenwoordigen. Alles hangt dus van de kiezers af, en deze beklagen zich zeer ten onregte over de regering, vermits zij haar de eerste impulsie geven; nu is het waar dat eene zoo verhevelde verantwoordelijkheid geen het minste gewigt meer schijnt te hebben. Daarom verzaakt misschien een al te groot aantal onafhankelijke kiezers zijn pligt, en geeft op die wijze het land aan den invloed der geheime genootschappen ten prooi.

»Het bestaan dier genootschappen is onbestaanbaar met het behoud van een konstitutioneelen regeringsvorm. Immers zulk een bestuur is gegrond op de vrijheid van meeningen, de onafhankelijkheid der overtuigingen, en den eerbied voor de uitgedrukte overtuigingen en uitgebragte stemmingen.

»Het bestuur der geheime genootschappen is juist het tegendeel. Geene enkele opinie is meer vrij, noch in hare uitdrukking, noch in hare stemming; wantrouwen vervangt vertrouwen; haat scheidt de familien vaneen; alle belangen, alle geneigdheden zijn lijnregt met elkaar in strijd.

»Wanneer men voor een oogenblik Groot Brittanje met Italie vergelijkt, dan zal men overtuigd zijn van de waarheid van deze bewering: dat de vrijmetselarij de ondergang is van het konstitutioneele stelsel.

Hoe onbetwistbaar het ook zijn moge, dat in Engeland de deugdelijkheid der verkiezingen en zelfs der beraadslagingen in het Huis der Gemeenten door omkooping bedorven wordt, niet minder zeker is het, dat ieder Engelschman luid en openlijk zijne meening en zijne stem uitbrengt, zoo wel in de *hustings* als in het Huis der Gemeenten; dat hij zich openlijk als lid van staatkundige vereenigingen laat aannemen, dat hij petitien, *meetings* en optogten ten voordeele zijner opinie organiseert. Hij verandert dikwijls van overtuiging, maar hij geeft de redenen zijner verandering openlijk op; hij doet altijd een beroep op het gezond verstand van het publiek; in een woord, hij hangt alleen af van zijne eigene schranderheid en belangen, terwijl noch de kiezer, noch de vertegenwoordiger, die met een geheim genootschap geaffilieerd, en gevolgelijk door geheimzinnige verbindtenissen gekluisterd is, meester zijn van hunne meening noch van hunne stem. Zij hebben hun wil aan anderen verpand; zij hebben beloofd te zwijgen en zij gehoorzamen ten spijt van hunne rede en geweten.

»Hoe zou met zulke bestanddeelen, eene overwegende Vergadering met ernst werkzaam kunnen zijn, en eene schaduw van eerbied inboezemen? De *venta* en de *loge* hebben vooraf beslist over den uitslag der fiktieve beraadslaging. Dit schouwspel leverde Italie op bij zijne verschillende pogingen om een vertegenwoordigend bestuur te vestigen te Napels, te Florence, in Lombardije, in Piemont, vroeger in 1821 en later in 1848. Doch zulk een regeringsvorm zou er geen stand kunnen houden, zoolang de geheime genootschappen den staatkundigen grond ondermijnen.

»Liberalistische dagbladen, maçonnieke schrijvers, die zich ergeren over de zwakheid, lafhartigheid en trouwloosheid der Italianen van de XVIII en XIX eeuwen, en deze gebreken toeschrijven aan den invloed der geestelijken, vervalschen opzettelijk de historie, want toen Italie in de XIIe, XIIIe en XIVe eeuwen, de krachtigste worstelingen doorstond en de fierste karakters opleverde, was de invloed der geestelijkheid ongetwijfeld sterker dan in de latere eeuwen; maar het carbonarismus was nog niet geboren, en de vrijmetselarij was nog niet zoo outwikkeld als later. Thans is het Italiaansche volk voor langen tijd veroordeeld om de schandelijkste misdaden te zien plegen en van alle volken het diepst te zinken, omdat het zich van alle onafhankelijkheid heeft beroofd en van alle vrijheid, waarvan niets meer is overgebleven dan een gedwee werktuig van den haat en de eerzucht der geheime genootschappen.

»De rationalistische schrijvers verheffen zich op het zien, hoe Italie zich aan de heilzame leiding der geestelijkheid onttrekt; het feit is waar; doch het is minder 't gevolg van overtuiging, dan van vrees voor de wreedaardige wraak der klubs-leden. Trouwens wat volgt er uit? Eene nog erger en volkomener ontbinding; want men heeft wel de theokratien lang en schitterend zien leven en de natien gelukkig, magtig en roemrijk zien maken, doch de geschiedenis levert geen enkel voorbeeld op van eenig volk, hoe klein het ook zij, dat onder den invloed der geheime genootschappen, ik zeg niet tot magt en roem gekomen, maar meer dan een kortstondig bestaan heeft gehad.

»Die opmerkingen boezemen ons de grootste bezorgdheid in voor België. Sedert vijf jaar regeert er de vrijmetselarij onder den valschen naam van liberale partij.

»Waar is het konstitutionneele stelsel gebleven? De regering erkent geene andere zending te hebben dan de besluiten ten uitvoer te leggen van het Liberaal Kongres, dat een uitvloeisel was der vrijmetselarij. De Kamers hebben geen vrijheid meer om te beraadslagen; zij worden gedwongen om voor datgene te stemmen, wat in de loges is vastgesteld. De ministerieele pers heeft mede geen vrijheid van diskussie meer; haar is bevel gegeven om bij zekere gelegenheden te zwijgen, en bij andere te lasteren en te beleedigen. Ook de ambtenaren zijn niet vrij meer in hunne woorden, noch in hunne uitspanningen, noch in het bestuur hunner kinderen; zij zijn gehouden om de plannen der klubs te prijzen, al wat daarmede in strijd is te laken, zich in de societeiten, koffijhuizen en bierkroegen, die onder het patronaat der loges staan, te verlustigen en hunne kinderen te plaatsen op opvoedingsgestichten, die van wege de vrijmetselarij zijn gevestigd. Het voortgaan op zulk een weg kan niets anders na zich slepen dan den ondergang van het konstitutionneele stelsel, en dit houd ik staande, Mijnheer de Redakteur, vermits ik een Belg ben van den ouden stempel, en omdat België ten allen tijde, zelfs onder de meest tyrannieke heerschappij, het regt behouden of terug geëischt heeft, om vrijelijk te beraadslagen over zijne zedelijke en stoffelijke belangen."

Hulde aan Dr. Newman.

Bedrag der vorige opgave . . .	*f* 266.50
Van Utrecht een Muntbiljet N. 73978. .	» 10.
Van een onbekende	» 1.
Van R. B. uit Maastricht	» 10.
Van R.	» 2.50
	f 290.

Het *Handelsblad* en de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* zeggen verzocht te zijn te melden, dat de heer van Sonsbeeck niet voornemens is, vooreerst zijn ontslag als minister van buitenl. zaken te vragen.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc.: te Emmen c. a. (Drenthe), de heer C. W. A. Essers, thans ontv. te Roosteren; te Roosteren (Limburg), de heer J. A. H. G. Witmar, thans geagreëerd klerk van den rijks-ontv. te Peek.

Nabij het fort St. George d'Elmina aan de Kust van Guinea is tusschen 27 en 28 Mei gestrand het schoenerschip *Gouverneur van der Eb*, kapt. Klok van Rotterdam. De equipage is behouden gebleven en een gedeelte der lading gered.

De *Bredasche Courant* zegt nopens de voorgenomene *spoorweg-verbinding tusschen Nederland en België*, dat alhoewel, ingevolge het met Belgie gesloten verdrag, de weg over Rozendaal op de Roode vaart zal worden aangelegd, echter; ten einde Breda niet van de gemeenschap uit te sluiten, en eene uitbreiding over Gorinchem en Utrecht mogelijk te maken, er bij is bedongen, dat van Rozendaal een zijtak naar Breda zal worden gemaakt, in de uitvoering van welk werk *gelijktijdig* met het daarstellen van den hoofdweg zal worden voorzien.

Door het gemeentebestuur te Helder is aan de heeren Gerlings en Comp. woonachtig te Haarlem, konoessie verleend tot het aanleggen van eene duin-waterleiding, ten einde die gemeente doorgaande van zuiver en goedkoop drinkwater te voorzien. Men is er over het algemeen zeer verheugd met dit plan, en wenscht slechts dat de werkzaamheden spoedig een aanvang nemen, want veelvuldig waren, gedurende de aanhoudende droogte, de klagten die men wegens het dikwijls walgelijke water hoorde uiten, hetwelk men nog blijde moest wezen voor hoogen prijs van de waterrijders te mogen koopen. Ook voor de schepen, die in de haven aldaar komen, zal deze waterleiding van het hoogste nut zijn, want ook deze moeten zich veelal van het schuitenwater voorzien, hetwelk dikwijls in zuiverheid veel te wenschen overlaat!

(*H.*)

GRONINGEN, 10 Aug. Het heugt nog oude menschen, dat men met schuitjes om te visschen voer over het Huninga-meer, onder Oostwold in het Oldambt. Nu

is dat meer in het heerlijkste bouwland herschapen; niet alleen levert het nu een' schat van koren op, maar ook wordt er met het beste gevolg koolzaad verbouwd, hetwelk vooral ook dit jaar uitmuntend heeft geschud, in verhouding van den kleigrond, dewijl het 20 tot 26 mudden van het bunder heeft opgebragt; zelfs zegt men, dat een heer 32 mudden van het bunder zoude hebben gewonnen, hetwelk misschien niet op de polders zal geschied zijn. Reeds lang heeft men het plan gehad watermolens op dat land te doen malen, hetgeen echter door sommige eigenaars werd gedwarsboomd, tot voor een paar jaren er één is opgerigt, die de kosten zoo uitnemend beloont, dat het plan gereed is om nog een' tweeden te maken; vóór dien tijd groeide op dat land bijna niets dan russchen. Het is dus voor die landstreek eene belangrijke aanwinst, dewijl de uitgestrektheid moeras, dat nu in een' vruchtbaren bodem herschapen is, misschien 400 à 500 bunders bedragen zal. (*G. C.*)

HORSTEN, 4 Aug. Eenige tijd geleden werd zekere krankzinnige, O. J. Beren, wonende te Rutenbroek (Hanover) vermist en alle nasporingen zijner nabestaanden om hem op te sporen, bleven vergeefs, zoodat men eindelijk alle hoop, om hem terug te vinden, had opgegeven en hem verongelukt waande. Hoe groot was dus de verbazing zijner vrouw, toen zij, in de schuur komende, den sedert weken vermisten man er slapende vond. Ontwaakt zijnde, verhaalde de man, dat hij op zekeren nacht in zijne onderkleederen was weggeloopen, den weg naar Holland inslaande en van plaats tot plaats bedelende. Daar, in Holland, was hij bij eenen R. K. Pastoor te regt gekomen, die hem van kleederen voorzien en voorts geneeskundig had laten behandelen, met dat gunstig gevolg dat hij zijn verstand terug had bekomen. Na zijne volkomene herstelling had hij zich op weg begeven, om zijne woonplaats weder op te zoeken, waartoe hem de meergenoemde Pastoor, door eene gift van *f* 30, had in staat gesteld. Bij zijne komst op het erf zijner woning vond hij alles in de diepste rust en had zich daarom maar in de schuur ter ruste gelegd. Hij bevestigde dat vreemde verhaal door zijne vrouw het grootste gedeelte van de ontvangene *f* 30 ter hand te stellen, en voorts door het vertoonen van eenen brief van zijnen weldoener aan den Pastoor van Ruttenbroek.
(*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Aug. Zaturdag ll. heeft de Prins-President [illegible] verlaten, om zijne bezittingen te Lamotte-Beuvron en Grillière in Sologne te bezigtigen, en is gisteren avond op St. Cloud teruggekeerd.

— Het *Bulletin de Paris* berigt dat het verbod om in Frankrijk verblijf te houden, is opgeheven voor de heeren: Emile de Girardin, Mathieu (de la Drôme), Testelin en Sommier. Volgens hetzelfde blad komen er aanhoudend petitien in voor de herstelling van het keizerrijk. Uit het departement der Beneden-Alpen zijn er o. a. bij den minister van binnenl. zaken ingekomen, welke door niet minder dan 30,000 personen onderteekend zijn.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft den opperbevelhebber der nationale gardes van het dep. der Seine verwittigd, dat Lodewijk Napoleon den 15 dezer eene revue over die troepen zal houden. De bataillons zullen van af het plein de la Concorde tot de barrière de l'Etoile, langs de beide zijden der laan van de Champs Elysées geschaard staan, Hij zal te elf ure revue houden en de arenden aan de bataillons uitreiken.

— De inzegening der vaandels van de nationale garde zal geschieden door Mgr. den Aartsbisschop van Parijs.

— Men leest in de *Constitutionnel:* »Het dekreet van den 7den dezer ten opzigte der ballingen, zal door het publiek met algemeene goedkeuring worden ontvangen. Het gouvernement geeft een blijk van sterkte, van gematigdheid en van beleid tevens, door den vaderlandschen bodem weder toegankelijk te stellen voor mannen van aanzien, welke het gemeend had daarvan voor het oogenblik te moeten verwijderen. Uitzonderingsmaatregelen, alhoewel door eene klaarblijkelijke noodzakelijkheid geregtvaardigd, hebben altijd iets van geweldadigheden. Zij zijn uit hun aard het blijk van eene onregelmatige gesteldheid, waarin de burgermaatschappij innig is geschokt, het staatsgezag voor zelfbehoud strijdt, en de gewone middelen van bestier ontoereikend zijn. De intrekking daarentegen van uitzonderings-maatregelen, is eene welsprekende, eene in feiten vervatte aankondiging dat de maatschappelijke krisis voorbij is, dat alles den vreedzamen en regelmatigen gang heeft hervat, en dat de wet alleen heerscht.

»Het dekreet van den 7den Augustus geeft aan het gouvernement het regt om te zeggen dat de dekreten van den 10den Januarij jl. toen ter tijde met leedwezen om den drang eener gebiedende noodzakelijkheid genomen zijn, als een maatregel tot behoud der maatschappij, zonder haat of veete tegen personen. Staking van strenge maatregelen zoodra zij ophouden onmisbaar te zijn, is voor de regering de beste wijze om te doen zien dat zij nimmer afgedaald is uit dien verheven en kalmen kring, waar de stem der hartstogten en de invloed van persoonlijke overwegingen onderdoet voor de belangen des vaderlands en voor de groote pligten, die door het vertrouwen van een geheel volk worden opgelegd.

»Bewijst het dekreet van den 7 Augustus de gematigdheid der regering, het getuigt ook dat zij geloof in haar eigen duurzaamheid heeft en zich krachtig gevoelt. Het is een nieuw bewijs van de diepe rust die het land geniet, van de alom heerschende orde en vrede, en van de bedaring der opgewonden gemoederen. Daar niets voor het tegenwoordige den gang der zaken stoort of voor de toekomst ongerustheid wekt, daar nergens de werking des staatsgezags door eenigen hinderpaal wordt belemmerd, of eenige voorbode van toekomstige verwikkeling zich voordoet, daarom kan de regering zelfs degenen, die zij eene korte poos gevaarlijke tegenstanders achtte, uitnoodigen om het oog te komen weiden aan de kalmte, de welvaart en de onderlinge verzoening waarvan Frankrijk thans het schouwtooneel is.

»*Vertrouwen wekt vertrouwen.* Wanneer Frankrijk ziet dat de regering allengs de vroeger onmisbaar geachte voorzorgmaatregelen intrekt, dat zij zich genoegzaam gevestigd acht om edelmoedig te kunnen zijn en om al de partijen onder hare magt te houden, zonder anderen steun dan dien der wet en der publieke opinie, — dan moet het land meer en meer tot de overtuiging komen dat het eene krachtige en duurzame regering heeft."

— Men zegt, dat de heeren de Persigny, min. van binnenl. zaken, gen. Leroy de Saint-Arnaud, min. van oorlog, en de heer Ducos, min. van marine, den Prins-President op zijne reis naar Bordeaux zullen vergezellen.

MADRID, 5 Aug. Gisteren is de heer Bravo Murillo weder naar la Granja vertrokken.

— De dagbladen van Lissabon behelzen een koninklijk besluit, waarbij verlof wordt gegeven tot de inning der belasting over het dienstjaar 1852/53, zullende van dit besluit kennis worden gegeven aan de Cortes in hunne aanstaande zitting.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Augustus. Men schrijft uit Portsmouth: Gisteren namiddag hebben zich H. M., prins Albert, de prins van Wales en gevolg te Osborne ingescheept, aan boord van het koninklijk stoomjagt *Victoria and Albert.* H. M. is voornemens den nacht aan boord door te brengen en zal heden morgen ten 6 ure naar Antwerpen vertrekken. De stoomfregatten *Retribution, Sampson, Odin, Magicienne* en *Baracouta*, zijn gereed om heden morgen te vertrekken.

— Gisteren zijn met het stoomschip *Propontis*, dat den 2 Julij van de Kaap de Goede Hoop vertrokken is, zeer ontmoedigende berigten aangebragt. Op den 12 Junij werden vijf wagens, onder begeleiding van kapitein Windie en 34 sapeurs en mineurs, op hun weg van Grahams Town naar het hoofdkwartier, door de Kaffers en oproerige Hottentotten genomen. Negen sappeurs en twee andere personen werden gedood of gewond. De *South African Advertiser* zegt, dat langs 50 mijlen van de grenslinie de krijg algemeen is geworden.

— Het uitblijven van de Indische mail baart eenige bezorgdheid, en men verwacht dezelve nu met de volgende overland-post.

— Verleden week zijn vertrokken 7 schepen naar Port Philip, 4 naar Sydney en 1 naar Adelaide.

— Ll. Zaturdag zijn te Liverpool berigten ontvangen uit New-York, tot 28 Julij.

— In de *New-York Herald* leest men een zeer oorlogzuchtig artikel, hetwelk aldus luidt:

»Laat Engeland ons komen bezoeken, wij zijn gereed. Maar als de rook van den strijd zal opgeklaard zijn, zullen de noordelijke Staten van Amerika, thans in het bezit van Engeland, aan ons toebehooren; zijne visscherijen zullen de onze zijn; Cuba zal ons toebehooren; Centraal Amerika zal geheel aan onzen goeden wil zijn overgelaten. In zes maanden kunnen wij 200 oorlogsschepen, welke de magtigste zijn, die den Oceaan bevaren, uitrusten, in eene maand kunnen wij drie honderd duizend man te veld brengen om Canada te veroveren, en bij den eersten trommelslag zal Ierland als eene reus, die uit zijn slaap ontwaakt, van verlangen branden om vijf eeuwen van verdrukking te wreken. Honderd duizend Ieren uit de Vereenigde Staten zouden de zee oversteeken om hunne Europesche broeders bij te staan.

»Moge de heer Webster zich standvastig houden en het kongres ook het volk ondersteunen. Dat men wel degelijk daarin overeenkome, dat de regten onzer visschers, zoo als zij dezelve van de sluiting van het traktaat in 1818 tot op den huidigen dag genoten hebben, hun onvoorwaardelijk moeten worden geschonken, zelfs op gevaar af van het uitbarsten des krijgs. Misschien wil Engeland het wagen. Wanneer het zoo zijn moet, welnu, laten wij dan oorlog voeren met Engeland."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 11 Aug. Naar men verneemt zal de Grootvorst troonopvolger van Rusland, den 30 dezer, alhier aankomen, om de excercitiën in de omstreken der stad bij te wonen, welke in het begin der volgende maand zullen gehouden worden.

— Men schrijft van de Russische Grenzen: Overeenkomstig de bestaande verordeningen, volgens welke jaarlijks een gedeelte des rijks aan eene gedwongen ligting van manschappen voor het leger onderworpen wordt, is bij een keizerlijk bevelschrift van den 27sten Julij jl. bepaald, dat tot aanvulling der land- en der zeemagt in de maand October en November aanstaande in de gouvernementen van de westelijke helft des Rijks eene ligting zal plaats hebben van zeven manschappen op elk duizendtal inwoners.

WEENEN, 9 Aug Gelijk wij gisteren reeds kortelijk vermeld hebben is den 7 dezer eene Keizerlijke verordening afgekondigd tot vervanging der landweer door reservetroepen. Op grond dat de slechts in een gedeelte des Rijks bestaande instelling der landweer niet beantwoordt aan hetgeen in eene de ingezetenen van alle kroonlanden zonder onderscheid omvattende verpligte krijgsdienst vereischt wordt, en met het doel om zonder groote kosten voor de schatkist, het leger in geval van oorlog of van onvoorziene gebeurtenissen, schielijk en door toevoeging van reeds in den wapenhandel geoefende manschappen op den voet van oorlog te kunnen brengen, wordt bepaald dat in alle kroonlanden, uitgezonderd de op militairen voet ingerigte grensgewesten, eene reserve zal worden opgerigt, en te gelijker tijd de instelling der landweer, overal waar zij bestaat opgeheven en met alle daartoe betrekkelijke verordeningen buiten werking gesteld zal worden.

ITALIE.

Niets heviger, niets walgelijker van hatelijkheid en woede, dan de taal die thans in Sardinië door de bladen der liberalistische partij wordt gevoerd tegen de Bisschoppen in Piemont, wier pligt het was tegen de huwelijks-wet te protesteren. De *Corriere Mercantile*, de *Maga*, de *Italia e Popolo*, de *Fischietto*, al deze voortbrengselen der ongodsdienstige, anti-katholijke pers vullen dagelijks als om strijd hunne kolommen met den snoodsten laster en den gruwelijksten hoon tegen de Hoogw. kerkvoogden.

En wat doet hierbij de regering?

Wel verre van dit onzinnig, en voor het godsdienstig gevoel der natie zoo schadelijk geschrijf der radikale bladen tegen te gaan, moedigt zij het aan door straffeloosheid, en stemt er zelfs mede in ofschoon met minder hevige bewoordingen in hare eigen organen. Zooveel is er der Sardinische regering aan gelegen de openbare meening aangaande het regt van petitie der Bisschoppen tegen de huwelijks-wet te misleiden, dat zij zelfs in hare bladen geen de minste notitie heeft genomen van de logenstraffing van het officieele *Giornale di Roma*, van haar uitstrooisel dat Z. H. de huwelijks-wet zonder misnoegen door het Sardinisch kabinet had zien voordragen.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Aug. Heden is de Koningin van Engeland voorbij Ostende gestevend. Zij wordt heden avond te Antwerpen verwacht, waar alles tot eene luisterrijke ontvangst in gereedheid is gebragt.

— De Koning is heden namiddag ten 4½ ure te Antwerpen aangekomen.

— De ministerieele krisis duurt nog voort. Men wil daarin de bevestiging zien van de bewering, dat het kabinet tot na de bijeenkomst der Kamers zal aanblijven.

— Sommige bladen berigten dat Frankrijk voor de verlenging of vernieuwing van het handelsverdrag onaanneembare voorwaarden stelt.

ANTWERPEN, 11 Aug. Heden morgen ten 11 ure werd Koning Leopold, vergezeld van den Prinsen, H. D. zonen, hier verwacht. De Prinsen zullen, naar men zegt, acht dagen alhier vertoeven en insgelijks aan de militaire krijgsoefeningen te Brasschaet deel nemen. De wachtkamer van het spoorweg-station is allerprachtigst versierd voor de ontvangst der doorluchtige personen. Alles heeft hier een feestelijk aanzien, de stad is vol vreemdelingen, vooral van Engelschen, en in de logementen is geen plaats meer over.

P.S. De Koningin van Engeland is zoo even hier aangekomen. H. M. zal den nacht op haar jagt doorbrengen en morgen naar het kasteel te Laeken vertrekken.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 Augustus.

GETROUWD (11 Aug.): S. M. Monnikendam met S. J. [illegible] A. van Wessum Jr. met C. Kubach.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	11 Aug. 4½ u. gebl.	12 Aug.	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	63¾	63⅞	63¾	63⅞
Dito Dito	3	75⅞	75⅛	75 5/16	75⅛
Dito Dito	4	96 1/16	96⅛	96¼	96¼
Dito Obligatien O. I.	4				
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		52¼	51⅝	51⅞	51 13/16
Frankrijk, Obligatien	3	70⅛	69⅞		
Spanje bij *Ardoin* 1835	5				
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.		22 3/16	22 1/16	22⅛	
Dito	3	49⅛			
Dito Binnenl. 2400 P.		44¾	44 7/16		
Coup. Bewijzen		2 13/16	2¾		
Amortisable Schuld					
Portugal te Londen	5	40¼			
Dito Dito	4	37½	37¼	37 5/16	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	109	108⅞		
Dito Dito 1828 en 1829		106⅞	106¼		
Cert. bij dº. 1831 en 1833		97½	97		
Dito	4½	103¼			
Dito bij *Hope*	4	92			
Dito bij *Stieglitz en Cº.*		91⅞			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		72¼		
Cert. van dito					
Polen, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. 300					
Amerika, Bank-Actiën					
Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 *f*		102½			
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	77⅞	76¾	77	
Dito 1847	2½	39¾	39 5/16	40	
Dito 1851	2½	40½	39 11/16	39¾	
Dito Nieuwe	5	90¼	90	90⅛	90
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*		83			
Dito	4	67½			
Letter B	5	90¼	89¼	90	89⅞
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito 250		340			
Napels, Cert. *Lara en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilië te Londen 1844	5	100	99¼		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru	5	98			
Mexico Nieuwe		26 11/16	26½		
Venezuela à £ 100	3½	41⅛			
Grenada à £ 100	2	24½			
Ecuador à £ 100					

Polen, Cert. 4 pCt. 85¼; Grenada uitgestelde 8⅞, 9; id. Venezuela 15¼.

Algemeen waren heden zoo Binnenl. als Buitenl. effekten tot veel verlaagde prijzen verkrijgbaar, daar in beide soorten aanhoudend kooporders bewerkstelligd werden.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56 7/16	Livorno	2/m. *f*	38⅞
„	zigt „	56 13/16	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56¼	Petersburg	„ „	1,85½
„	½/m. „	56½	Weenen	6/w. „	29⅝
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35 5/16
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35 9/16
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,90
Porto	„ „	42	„	zigt „	11,95
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 55⅝; 1840, 5 pc. —; 1848, 100¼; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 21¾; Binnenl. 3 pc. 44¾; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 10 Aug. Fransche 3 pc. 74,80; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 104,50; Schatk. 4,—; Bank-Actien 2860,—; Belg. 1840, 5 pc. 102½; 1842, 5 pc. 102; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 48¼; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, 1000,—; 1849, 995,—; 1851, 990,—; Haïti 320,—; Rom. Leening 1850, 97.

MADRID, 5 Aug. Spanje 3 pc. 45⅜; Ardoins 1 pc. 22 7/16; Uitg. Schuld 5½; Coupons 1¾.

LONDEN, 10 Aug. Cons. kont. 99 a 99⅛; op tijd 99 a 99¼; Braz. 101½ a 102½; 1829/39 100½ a 102; Den. 3 pc. 82 a 83, 5 pc. 107 a 108; Ecuad. 4½ a 4¾; Gren. 21½ a 22; Uitgest. 8¾ a 9¼; Mexiko 32¼ a 32⅞, Peru 4½ pc. 100 a 101; Uitgest. 58 a 59; Rusl. 1822 5 pc. 120 a 121, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. 100 a 101; 4 pc. 35½ a 3 ½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21¾ a 22; 3 pc. 48½ a 49; Coup. cert. 2¾ a 3; Passive 5¾ a 6; Holl. 2½ pc. 64 a 64½; id. 4 pc. 97½ a 98; Venez. 40 a 42; Uitgest. 15½ a 16½.

BERLIJN, 10 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 94¼; Loten 125½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98½; Pools. 4 pc. 92½; Loten fl. 200 21¾ id. fl. 300 153; id. fl. 500 92½; Amsterdam zigt 142¼g; id. 2/m. 142⅞g.

HAMBURG, 10 Aug. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91½; Spanje, Ard. 5 pc. 20⅞; Binnenl. 3 pc. 41⅛.

FRANKFORT, 10 Aug. Met. 5 pc. 81⅛; 4 pc. 65½; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1380; Darmst. Loten fl. 50 91½; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 66½; id. fl. 35, 38⅞; Nassausche 28¼; Holl. 2½ pc. 63⅞; Werk. Sch. 4 pc. 97¼; Sijndic. 3½ pc. 95.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 11 Aug. Heden zijn verkocht 44, 7 en 5 vn. Maryland Tabak, per *Stella Maris.*

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 Aug. Poolsche Tarwe *f* 8 à 10 hooger met veel handel, verkocht in Entr.: 125. 126, 128 ℔ witb. Pools. *f* 304, 306, 315; 125, 128 ℔ b. dito *f* 300, 310; in cons.: 126 ℔ b. Pools. *f* 310.

SCHIEDAM, 11 Aug. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ n. Koersche *f* 181 6/w.; 142/2 ℔ dito *f* 133 6/w. — Gerst. 134/2 ℔ Upsal *f* 180 kont. — Moutwijn *f* 13,50; Jenever *f* 17,00; Amst. Proef *f* 18,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 11 Aug *Koffij.* Er zijn gedaan 3 a 400 b. Brazil, 200 b. Java en 300 b. Domingo.

Granen. Tarwe blijft vooruitgaan en de prijs is voor sommige soorten ½ fl. hooger. Rogge souteneert zich doch met weinig handel.

Ruwe Suiker. De verleden week aangevoerde 3000 z. Paraiba, per *Gemma*, waren op levering verkocht.

LONDEN, 10 Aug. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Sedert Vrijdag zijn meer zaken gedaan; drie ladingen blond Havana Nº. 11½ a 14½ zijn gekocht tot 20 s. 6 d. a 22 s. 3 d. (waarvan 1459 k. per *Juliana* Nº. 11½ tot 20 s. 6 d.); twee ladingen bruin Fernambuck tot 15 s. 4½ d. en 800 k blond Havana tot 35 a 39 s. voor ord. a fijn. Gestampte lusteloos en flaauw.

Koffij. De vraag naar Plantage Ceylan blijft levendig en men heeft hooger dan veilings-prijzen betaald. Natieve Ceylan met goede vraag tot 44 s. 6 d. a 45 s. en in veiling zijn 80 b. gedaan tot 45 s. 6 d. voor ruw goed ord. en 42 s. 6 d. a 43 s. voor beschadigd. Jamaica insgelijks meer gezocht en met volle prijzen betaald.

Rijst. Altijd nog veel vraag voor speculatie tot de volle prijzen der vorige week, en in de veiling en daarna zijn gedaan 2855 z. Bengaal en 3500 z. Madras-Bengaal tot 10 s. 6 d. a 11 s. voor goed a fijn blank; Madras tot 8 s. 6 d. a 9 s. 6 d. voor Pinky; grootendeels tot 9 d.

LIVERPOOL, 8 Aug. *Katoen.* Er zijn gedaan 10,000 b.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Aangaande het schip Gouverneur van der Eb, kapt. Klok, van Rotterdam naar de kust van Afrika, te St. George d'Elmina verongelukt, wordt van daar van den 10 Julij gemeld, dat van de lading betrekkelijk nog veel was geborgen, het schip was totaal weg.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 11 Aug. F. Scarpa, Ist von fö Herzig, Akijab, I. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. W. van der Hoeven, St. George de la Mina, St. George d'Elmina

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 25 Junij op 17º N.Br., 32º W.L.: Vice Admiraal Gobius, Kapt. Zwart, van Rott. n. Bat. — Den 1 Julij op 10º 12' N.Br., 23º 40' W.L., Schouwen, Kapt. van Reede, van Banjoew. n. Rott. — Den 13 Julij op 27º N.Br., 37º W.L. Sea Serpent, Kapt. Anderson, van Akyab n. Rotterdam. — Den 20 Junij op 44º 3' N.Br., 9º 40' W.L. Eduard, Kapt. de Beer, van Amsterdam n. Malta.

Kapt. L. S. Pinxterboer, van St. Ubes in Maassluis binnen, rapporteert den 29sten Julij op 42º 25' N. Br. 12º 15' W. L. gepraaid te hebben, het schip Graaf van Nassau, kapt. Sanders, v. Amst. n. San Francisco.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

St. GEORGE D'ELMINA, St. George de la Mina, v. d. Hoeven: 357 v. Palmolie, 107 b. Koffij, 6 b. Cacao, 56 Olifantstanden, 1 kij Stofgoud, H. van Rijckevorsel.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 Aug. in lading naar:

Keulen	W. J. F. Wilson, Achilles.
„	J. H. Berns, Colln Nº. 10.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankf. & Coblenz	J. Kievitz, Frankfort Nº. 17.
Dusseldorp & Neus	J. Fais, Minerva.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Mainz	W. Keller, Mainz, Nº. 1.
Manheim	J. H. Seill, Stad Amsterdam.

AMSTERDAM, 12 Aug. vertrokken:

Manheim	J. Kroll, Stoltzenfeltz.

Rijnhoogte. Arnhem 11 Aug. 2 el 1 duim.

AANBESTEDINGEN.

Dingsdag, 17 Aug. Aan het lokaal van het prov. bestuur te 's Bosch ten 12 ure: Het maken van eenen rijzen leidam langs het zuidelijke boord der geul door de zandplaat in de rivier de Maas voor de uitmonding der Dieze, voorbij het fort Crevecoeur; en zulks met al de daartoe vereischte uit- en afgravingen van het linker boord der Dieze, benevens met bijlevering van al de benoodigde materialen.

— Aan het lokaal van het provinciaal bestuur te 's Bosch, ten 12 ure: De Rijzen Bezinking tot beteugeling van het Steurgat, aansluitende aan den kop van en in de strekking der in 1851 voltooide Kribwerken, langs den linkeroever van het Steurgat, tot aan den kop van den polder genaamd de Noord, gelegen onder de gemeente Werkendam, eene lengte uitmakende van 248 ellen.

— Ten huize van F. van der Wal, te Gorredijk, ten 11 ure: 1. Het bouwen eener brug met houten landhoofden en vleugels, voorzien van losse Battens, benevens van eene kleine beweegbare Klap of Baskule, over de doorvaarts-opening over de Nieuwe Vaart, aan het einde der Mohjemsterlaan. 2. Het bouwen van eene brugwachters woning, bij de ophaalbrug over de nieuwe vaart in Terwispel.

— Ten raadhuize der gemeente Dinteloord en Princeland, ten 10 ure: Het bouwen van eene school en onderwijzerswoning; aan de Droogendijk van Maria-Polder, onder de gemeente Dinteloord.

Vrijdag, 20 Augustus. In de herberg te Ouwerkerk, ten 12 ure: Het vernieuwen van het buitengedeelte der uitwaterende sluis te Vianen, met bijlevering der gevorderde materialen, arbeidsloonen enz.

Maandag, 23 Augustus. Aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Maastricht, ten 10 ure: De uitvoering der Rijs- en Aardewerken, met de leverantie van al de daartoe benoodigde materialen, tot voorziening van den oever der rivier de Maas, in het Hertogdom Limburg, onder de gemeenten Itteren en Roosteren, en zulks in twee afzonderlijke perceelen.

ADVERTENTIEN.

(2149) Op zeer aannemelijke voorwaarde wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Het van ouds bekende, goed beklante en zeer gunstig gelegen **LOGEMENT**, *DE GOUDEN LEEUW*, te Tangec. Om inlichtingen adressere men zich aan den Eigenaar A. DONDERS, aldaar.

(2157) In eene der meestbekende **TABAKSAFFAIRES** wordt gevraagd: Een fatsoenlijk **JONGELING**, van de R. C. Godsdienst, goed met den Winkel kunnende omgaan en niet beneden de 17 jaren oud, tegen salaris naar bekwaamheid. Adres *franco* Lett. V. I. bij C. L. van Langenhuysen, Singel, Nº. 465.

Dr. J. SCHNEIDER spreekt zeer gunstig over de geneeskracht der Goldbergersche Kettingen in zijne Verhandeling over Electriciteit. »Het rheumatismus is eene »ziekte, die reeds sedert menschen weten zeer ver ver»spreid en reeds bij de oudste Geneesheeren bekend was. »Zij heerscht in alle landen, onder elke hemelsstreek, »in het Noorden zoowel als in het Zuiden, ja zelfs in de heete keerkringsgewesten," zegt Dr. S. en gaat dan voort te bewijzen, dat men voor het bekend worden van het electro galvanismus geen krachtig middel daartegen gekend heeft. Hij spreekt van den magneet, die men tot genezing van verschillende ligchamelijke kwalen aangewend heeft, van *Frans Mesmer*, die op het einde der vorige eeuw zoo veel opziens in Weenen en Parijs daarmede maakte, van het electro Galvanische rotatie werktuig, waarmede groote geneeskundigen zich lang onledig hielden tot het »eindelijk den Heer Goldberger ge»lukte een Electro Magnetische Ketting uit te vinden, »die aan de verwachtingen, welke men van zulk een »middel kon vormen, geheel beantwoordde."

Deze Verhandeling van Dr. S. die zeer interessant is wordt in het Verkoophuis en de bekende Depôts der Goldbergersche Kettingen gratis afgegeven, onder den titel: **SCHAT DER GENEESKRACHT** van de Galvano Elektrische Kettingen van Goldberger.

De Echte Kettingen worden voor 1.80, 2.70, 3.60 en 5.40 verkocht. (2160)

Metaalgieterij en Koperslagerij te Zeyst.

De ondergeteekenden hebben de eer bekend te maken, dat zij den 1sten Augustus 1852 hunne nieuwe opgerigte **METAALGIETERIJ** en **KOPERSLAGERIJ** hebben GEOPEND. Zij bevelen zich beleefdelijk tot het vervaardigen en gieten van alle soorten van METALEN KERK-, BOUWKUNDIGE en andere ORNAMENTEN, GASKROONEN en alle overige Goederen, welke uit Koper gemaakt of uit Metaal kunnen worden gegoten, in het bijzonder tot het maken en leveren van BRANDSPUITEN en al wat hiertoe behoort.

VAN DEN BRINK en VAN DIJK.

Zeyst, Augustus 1852. (2159)

(2158) **15 Augustus.**

Heden ziet het licht eene geïllustreerde plaat, voorstellende de **LITANIE DER H. MAAGD MARIA.** Deze plaat met de uiterste zorg bewerkt is à *f* 1.20 verkrijgbaar gesteld bij den Uitgever A. A. Nunnink en verder alom.

Bij denzelfden Uitgever is verkrijgbaar:

HET PORTRET van wijlen Monseigneur VAN BOMMEL, Bisschop van Luik. Dit Portret wordt niet in commissie gezonden, maar is op *franco* aanvrage te verkrijgen op Chineesch papier à *f* 1.50.

(2155) Ter Boekdrukkerij van JOSUÉ WITZ, te *Arnhem*, ziet het licht:

BEROEP OP HET ZEDELIJK GEVOEL MIJNER LANDGENOOTEN, bij de aanvallen, welke de Katholieke Kerk in Nederland te verduren heeft; door Th. Brouwer, Kath. Pr. en Pastoor te *Arnhem*. Brochure van ruim 50 Bldz. in Gr. 8º. Prijs . . . . 35 Cents.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.